

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

2 Лекция №1

**ОРГАНИЗАЦИЯТА КАТО
СИСТЕМА. ВЪТРЕШНА И
ВЪНШНА СРЕДА НА
ОРГАНИЗАЦИЯТА**

доц. Макрета Драганова

- Здравейте!
- Как сте?

Въпроси за дискусия

- Какво представлява модула „Основи на управлението“?
- Какво знаете по дисциплината „Основи на управлението“?
- Дефинирайте „управление“, „мениджмънт“, „ръководство“!

Същност на Основите на управлението

„ОРГАНИЗАЦИЯ“

мениджмънтът (управлението) на съвместните човешки дейности е немислим извън някаква форма, в която и чрез която се осъществяват тези дейности

Исторически аспекти на „Организацията“

„Система от съзнателно координирани дейности на двама или повече души“

Честър Бърнард

Организацията е основно **социална система**, защото в нейната основа са хората!

Същност на системата и управлението

Система - Множество от хора, вещи (обекти) и/или събития, разглеждани като едно цяло с качествено нови свойства и обединени (свързани, взаимодействащи си) с цел изпълнение на определени функции.

Управление – процес на постигане на желаните цели, чрез изпълнение на специфични управленски функции и използване на достъпни ресурси

Учебна задача!

- Работа в малки групи:
- Всяка група да определи основните характеристики на системата „ОРГАНИЗАЦИЯ“.

Основни характеристики на системата

- - социална система;
- - обща цел;
- - двама или повече членове;
- - наличие на ресурси;
- - зависимост от външната среда;
- - хоризонтално разделение на труда;
- - вертикално разделение на труда

Външна среда за организацията (косвени фактори)

Външна среда за организацията (преки фактори)

Ф. Котлър за конкурентите

- 1. Кои са нейните конкуренти?
- 2. Кои са целите на конкурентите?
- 3. Какви са стратегиите им?
- 4. Кои са техните силни и слаби страни?
- 5. Какви са моделите им на реакция?

Учебна задача: Отнесете факторите от 1 към групите в 2

Университети;

Банки;

Пациенти

Културни фактори

Ценни книжа;

Нормативна база

Морални норми

Консултантски

фирми

- Икономически фактори
- Социални фактори
- Конкуренти
- Доставчици
- Потребители

Вътрешна среда на организацията

- **Мисия на организацията** – дава отговор на причините за съществуването и откроява нейната идентичност в света на бизнеса.
 - Съдържа глобалната цел на организацията;
 - Обща постановка;
 - Няма количествени измерения;
 - Действа като „невидима ръка“, която направлява служителите;
 - Отразяват бъдещата цел на организацията

Мисия

- **Основната дейност на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е медицинска, разглеждана като единство от диагностично-консултативна, лечебна, профилактична, научна, научно-приложна и учебно-преподавателска дейности в областта на хуманната медицина. Мисията ѝ на университетски и лечебен център се осъществява в съответствие с действащото законодателство в страната, международните здравни договори и конвенции, основните принципи, залегнали в Националната здравна стратегия, както и етичния кодекс на съсловната организация на лекарите в България.**

Мисия

- **Медицински Университет – гр. Пловдив е държавно висше медицинско училище, юридическо лице, с предмет на дейност - подготовка и повишаване квалификацията на специалисти в областта на медицината и здравеопазването и провеждане на научно-медицинска дейност (чл. 6, ал.1 от ЗВО).**
- **В МУ-Пловдив се осъществява и следдипломно обучение и продължителна квалификация. Обучението се организира от отдел “СДО”.**

Вътрешна среда на организацията

- **Цели** – крайните резултати, към които са насочени усилията на хората в организацията са в основата на нейното функциониране и управление.

Вътрешна среда на организацията

Модел SMART

Постижимите цели трябва да бъдат:

Specific	(Специфични)
Measurable	(Измерими)
Achievable	(Постижими)
Realistic	(Реалистични)
Timed	(Ограничени във времето)

Докато целите не отговорят на посочените характеристики, те остават само добри намерения.

Вътрешна среда на организацията

Стратегия – рамка, описваща пътищата за постигане на целите, при отчитане на състоянието и измененията във външната и вътрешната среда на организацията.

Ключови въпроси:

1. На каква основа организацията ще се конкурира на пазара?
2. В каква посока ще се развива организацията?
3. По какъв начин ще се развива организацията?

Вътрешна среда на организацията

Структура – съвкупност от компоненти и относително постоянни връзки между тях, които образуват цяло и осигуряват работоспособността и стабилността на това цяло в условията на заобикалящата го среда.

Ресурси на организацията

- 1. Материални ресурси**
- 2. Финансови ресурси**
- 3. Трудови ресурси (човешки) – опит, знания, умения, ценностна система, мотивация за работа**
- 4. Ресурси от системен и технологичен характер (информационни ресурси)**

SWOT-анализ

- Техника за стратегическо планиране, предложена от Алберт Хъмфри
- Разглежда 4 фактора, които идентифицират проект, организация, продукт (към което се прилага)

SWOT-анализ

	Положително влияние	Отрицателно влияние
Вътрешна среда	Плюсове Strengths	Минуси Weaknesses
Външна среда	Възможности Opportunities	Заплахи Threats

ВЪЗМОЖНОСТИ

- Всяко благоприятно условие или тенденция във външната среда, които способстват за достигане на сегашен или бъдещ успех на организацията.

SWOT-анализ - ВЪЗМОЖНОСТИ

		Вероятност	
		Голяма	Малка
привлекателност	Висока	1	2
	Ниска	3	4

Възможности:

1. Привлекателни с висока вероятност за успех
2. Привлекателни, но с ниска вероятност за успех
3. Непривлекателни с висока вероятност за успех
4. Непривлекателни с ниска вероятност за успех

SWOT-анализ

Заплаха – всяко условие или тенденция във външната среда, което въздейства или ще въздейства върху дейността на организацията и нейните резултати.

SWOT-анализ

		Вероятност	
		Голяма	Малка
Сериозност	Висока	1	2
	Ниска	3	4

Заплахи:

- 1. Сериозни с голяма вероятност да се случат;
- 2. Сериозни с малка вероятност да се случат;
- 3. Несъществени с голяма вероятност да се случат;
- 4. Несъществени с малка вероятност да се случат

Силни и слаби страни

- Силни страни – онези вътрешни условия и фактори, които дават предимство пред конкурентите.
- Слаби страни - онези негативни вътрешни условия и фактори, които затрудняват дейността на организацията.

SWOT анализ	вътрешна среда	
	Плюсове (S)	Минуси (W)
Възможности (O)	<p><i>S-O-Стратегии:</i> Използване на възможностите за реализация на плюсовете</p>	<p><i>W-O-Стратегии:</i> Унищожаване на слабости за създаване на нови възможности</p>
Опасности (T)	<p><i>S-T-Стратегии:</i> Използване на плюсовете за елиминиране на опасностите</p>	<p><i>W-T-Стратегии:</i> Разработване на стратегии, които да не позволят слабостите да бъдат активизирани от заплахи</p>

В
ъ
н
ш
н
а

с
р
е
д
а

Примерни тестови въпроси

- 1. Към факторите на външната среда, които пряко въздействат върху организацията, се отнасят:
 - А) потребители
 - Б) политически условия
 - В) доставчици
 - Г) закони

Примерни тестови въпроси

- Според Ч. Барнард „организацията е система от съзнателно координирани дейности на двама или повече души“
 - Вярно Невярно
- Според Ч. Барнард „организацията е система от дейности на двама или повече души“
 - Вярно невярно

Задача за самостоятелна работа

- Всеки да напише какво очаква да научи от дисциплината „Основи на управлението“

СЛЕДВА ПРОДЪЛЖЕНИЕ.....

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

